

Silvo Šinkovec

Ko so na potezi starši

Skrbni starši spremljajo, kaj se z njihovimi otroki dogaja doma, na poti v šolo, v šoli in v prostem času. Kadar opazijo, da se zgodi nekaj, kar škodi otrokovemu razvoju, se zanj zavzamejo in ga zavarujejo. Otrok ob takšnih starših čuti varnost in pridobiva občutek gotovosti. Oblikuje si zdrav čut za življenje in odnose, razvija jasno presojanje, v njem raste samozavest. Drugače je, če starši ne zaznajo otrokovih težav, če ne opazijo, da je otrok žrtev nadlegovanja s strani vrstnikov ali žrtev zlorabe s strani odraslih. To otrokom povzroči veliko škodo. Upamo le, da se v teh primerih primerno odzove okolje, šola in druge inštitucije. V takšnem otroku raste občutek, da je svet nevaren, razvija se občutek nezaupanja in ogroženosti.

Kaj pa preveč zaščitniški starši? Kaj se zgodi, če se starši vmešavajo tudi v odnose, ki bi jih otrok moral urediti sam? Pri pretiranem poseganju staršev v otrokovo šolsko življenje z nerazumnimi zahtevami do šole človek dobi občutek, da pravzaprav ne razumejo ne šolskega življenja ne otrokovih potreb. Ob takšnih starših je otrok zmeden ali pa jih izkorišča. Pretirano zaščitništvo lahko izkorišča tudi za predrzno in nespoštljivo vedenje do vrstnikov in do učiteljev.

Cenim in pozdravljam skrb staršev za svoje otroke in ustvarjalno sodelovanje z učitelji ter šolskim vodstvom. Ne razumem pa žaljivega, agresivnega in strogo legalnega odnosa. Otroku s tem ne koristijo, šoli in učiteljem pa povzročajo veliko nevšečnosti in včasih resne težave pri izvajanju učno-vzgojnega procesa. To je škodljivo, ker se podira zaupanje med šolo in starši. Preveč je sodnih procesov, groženj s sodnim pregonom s strani staršev in neupravičenih prijav na inšpektoratu. Iskati moramo bolj učinkovite poti za reševanje sporov. Škoda je, kadar se taki starši zavzemajo le za svoje ozke interese. Kadar se zavzemajo za pravične rešitve za vse otroke, pomagajo šolskemu vodstvu in delajo dobro tudi svojemu otroku. Seveda, če se tudi vodstvo šole trudi za skupno dobro vseh. Če pa šolsko vodstvo podlega posameznim interesom družbenih skupinic in klik, izgubi zaupanje pri starših.

Kako naj se ta odnos razvija? Spodbujati moramo starše, da se čutijo odgovorne za razvoj svojih otrok, budno spremljajo šolsko življenje, in jih povabiti, da ga soustvarjajo v dialoškem, zavzetem in spoštljivem odnosu. Šola si bo s tem pridobila prijatelje in zaveznike. Hkrati pa je pomembno, da šola sama ustvarja ozračje zaupanja, partnerstva in sodelovanja. V takšnem odnosu se problemi hitro rešujejo. V nasprotnem primeru vsaka stran zdrsnje na svoje okope in začne se neskončno obtoževanje, sodni procesi, poseganje inšpekcije, poniževanja in manipuliranje. To škoduje ravno otrokom, ki v takšnem okolju pijejo mleko manipulacije, agresivnosti in nezaupanja.

Na potezi so starši! Da bolj sodelujejo in se vključujejo v življenje šole. Za takšno sodelovanje je potrebna ustrezna kultura in jasni cilji. Lepo je, kadar vodstvo šole gradi zdravo šolo tudi na partnerskem odnosu s starši in starše pripravlja za ustvarjalno sodelovanje. Z dovolj široko mrežo prijateljev in zaveznikov šola lahko dobro opravlja svoje poslanstvo in se pravočasno izogne bolečim in mnogokrat tudi nepotrebnim konfliktom.